

Redactioneel

De in de voorgaande afleveringen van dit tijdschrift gevoerde discussie over de bekostiging en studiefinanciering van het Hoger Onderwijs wordt in dit nummer voortgezet.

De Jager en Jonkman, daartoe geïnspireerd door ondermeer het werk van Habermas, beoordelen de eerdere voorstellen en schetsen vervolgens de contouren van een nieuw financieringsarrangement voor het Hoger Onderwijs. Kern van hun betoog is de dialoog tussen de actoren in en rond het Hoger Onderwijs centraal te stellen en het relatieve aandeel van sturing met behulp van budgetten of regelgeving terug te dringen.

Van geheel andere orde is het artikel van *Hummel e.a.* over het onderwijs gericht op het verwerven van communicatieve vaardigheden. Het belang van dit onderwijs wordt binnen universiteiten en hogescholen in toenemende mate onderkend. Uiteenlopende vaardigheden zijn hierbij in het geding en de auteurs gaan na hoe verschillende vaardigheidsdoelen binnen een hogeschool worden gewaardeerd.

De bijdrage van *Wilbrink* bevat een overzicht van benaderingen rond de aansluiting tussen het Hoger Onderwijs en de arbeidsmarkt. Fricities op de arbeidsmarkt zijn van alle tijden, soms ten nadele van hoger opgeleiden, soms van werkgevers. Volgens de auteur kan het behaalde diploma als toegangskaart dienen voor een gewenste baan, maar niet veel meer dan dat. Andere processen spelen hierbij een belangrijke rol.

Moerkerke en Munsters bespreken recente ontwikkelingen op het gebied van het adaptief testen. Dit is een techniek waarbij tijdens de testafname de opgaven zo worden gekozen dat deze aansluiten bij het kennisniveau van het geteste individu. Op basis van de mogelijkheden en beperkingen van adaptief testen wordt nagegaan in hoeverre het onderwijs van deze techniek kan profiteren.

De aansluiting tussen het HA vo en het HBO wordt reeds enige tijd als problematisch gezien en diverse instanties en adviescommissies hebben voorstellen gedaan tot verbetering. *Koster en Lanphen* beschrijven een project dat beoogt de aansluiting te verbeteren door middel van het aangaan van werkrelaties tussen het HBO en scholen voor voortgezet onderwijs en door het uitwisselen van informatie over en weer. De redactie meent dat dit artikel vanwege het informatieve karakter ervan interessant kan zijn voor andere hogescholen waar dezelfde problematiek voorkomt.

Ten slotte volgt een bespreking van het proefschrift van *De Vries* over het pedagogisch regime